

OSNOVNI SUD U PRIZRENU, sudija Raman Aslani, u pravnoj stvari tužilaca A. S.1, A. S.2 i R. S., iz sela P., zastupani po punomoćniku S. R., advokat iz Prizrena, protiv tužene Opštine Prizren, koju zastupa Opštinski javni pravobranilac Besim Morina, iz Prizrena, radi utvrđivanja svojine i predaje nepokretnosti, vrednost spora 3.100 €, nakon održanog ročišta dana 10. juna 2013. godine doneo je

P R E S U D U

- I. ODBIJA SE** tužbeni zahtev tužilaca: A. S.1, A. S.2 i R. S., svi iz sela P., opština Prizren, a koji glasi:
- „utvrđuje se da su tužiociti po osnovu nasleđivanja i održaja suvlasnici na kat. parcela br. 9/1 u ukupnoj površini od 562 m² idealnog dela od ukupne površine nepokretnosti u granicama shodno merama i granicama prema kopiji plana koji je sastavni deo tužbe po posed. listu br. 318, ZK P., pa je tužena Opština Prizren dužna da trpi i da se na osnovu ove presude uknjiži pravo svojine na delu od navedene nepokretnosti u registru nepokretnosti pri Opštinskoj katastarskoj kacerariji u Prizrenu u korist tužilaca i to sve u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude i pod pretnjom izvršenja“, kao zahtev **NEOSNOVAN**.
- II.** Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Tužioci su podneli tužbu protiv tužene Opštine Prizren, radi utvrđivanja prava na svojinu dana 16.10.2009. godine. U tužbi i reči punomoćnika tužilaca na glavnoj raspravi uglavnom je izneto da su tužioci naslednici sada pok. A. S.2 bivšeg i sela P., koji je bio vlasnik i držalac na nepokretnosti označene po posededovnoj prijavi br.156/5 na mestu zv. .. u površini od 0.30 ha, kasnije po premerom katastru ista kat.parcela dobija br.14/70, tada na zv. mestu ... i sa površinom od 0,19 ha, a koja se vodila po posed.listu br.125 ZK P., a nakon stupanja na snagu premerog katastra i kasnije aero-premera, nepokretnost kat.parcela dobija broj 897, na zv. mestu „Brezovica Košarište 2“, ali sa površinom od samo 870 m². Tužioci i danas kao naslednici bivšeg vlasnika su u državini i vrše faktičku vlast na delu nepokretnosti iz tužbe, ali u

površini od 1432 m², kao faktičko stanje koje je neprekidno bilo u državini bivšeg vlasnika A. S.3. 1998.godine na bazi aero-premera, a kao tehnička greška površina od nepokretnosti iz tužbe od 562 m² je upisana na Opštinu Prizren, a ostala površina od 870 m² na oca ovde tužilaca. Na bazi ovakvog faktičkog stanja otac ovde tužilaca je u upravnom postupku tražio da se preostala površina od 562 m² koja je greškom upisana na Opštinu Prizren upiše na njega kao vlasnika, što danas još uvek ništa nije učinjeno. Otac ovde tužioca je blagovremeno tada nadležnoj Pokrajinskoj geodetskoj upravi podneo zahtev – žalbu za poništaj rešenja za površinu od 562 m², međutim po žalbi nikad nije odlučeno.

I pored iznetog, bivši vlasnik, a posle njega i njegovi naslednici su bili, a i danas jesu, u državini iste i vrše faktičku vlast na delu nepokretnosti iz tužbe i to više od 20 godina, te kao savesni i zakoniti držaoci stekli su pravo vlasništva, a shodno odredbama čl. 28. Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima i čl. 40. Zakona o vlasništvu, pogotovu na činjenicu da je čl. 29. Zakona o izmeni Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima ukinuta odredba da se na društvenoj svojini ne može steći pravo svojine održajem. Predloženo je na glavnoj raspravi da se u celosti usvoji tužbeni zahtev tužilaca koji je tokom suđenja preciziran i da se utvrdi da su isti po osnovu nasleđivanja i održaja suvlasnici na delu kat. parcele br. 9/1 u površini od 562 m² idealnog dela od ukupne površine u granicama i merama shodno kopiji plana veštaka geometra i pismenom nalazu. Troškove postupka nisu tražili.

U odgovoru na navode iz tužbe, na raspravi punomoćnik tužene Opštinski javni pravobranilac je izjavio, da tokom postupka nije dokazano čija je parcela bila ranije tj. da li su nekada tužioci, odnosno njihov predak bili vlasnici ove parcele, te je stoga predložio da se tužbeni zahtev odbije kao neosnovan. Troškove postupka nije tražio.

Radi utvrđivanja odlučujućih činjenica, sud je u dokaznom postupku izveo dokaze, uvidom u: ugovor o razvrgnuću kućne zajednice overen kod Opštinskog suda u Prizrenu pod Ov. br.1628/02 dana 08.04.2002. godine, uverenje venčanih red. br. 20 izdat dana 01.10.2010. godine za A. S.3 i R. S., uverenje umrlih za R. S. – S. red. br. 202 izdato dana 01.10.2009. godine, uverenje umrlih za Azira Saiti red. br. 7 izdato dana 01.10.2009. godine, uverenje rođenih za A. S.4 red. br. 20 izdato dana 01.10.2009. godine, posedovne prijave za S. A. A., smrtovnica za A. S. br. 200-518 od 10.10.2012. godine, uverenje Katastarske kancelarije br. 7068/12 od 26.11.2012. godine na ime S. A., nalaz i mišljenje veštaka geodetske struke B. S. od 07.05. 2013. godine i saslušani su svedoci R. S. i D. Š., oba iz sela P..

Sud je cenio navode parničara i dokaze u smislu čl. 8. ZPP, pa je zaključio da je tužbeni zahtev neosnovan.

Uvidom u uverenje umrlih za A. /A./ S. izdato od strane Opštine Prizren utvrđeno je da je isti umro dana 29.08.2009. godine, a prema smrtovnici izdatoj dana 10.12.2012. godine pod br. 200-518 od strane Agencije civilnog stanja sud je utvrdio da se kao naslednici pok. A. /A./ S. javljaju: A. S.4, A. S.5 i R. S., ovde tužioci. Dakle, postoji interes na strani tužioci jer oni imaju svojstvo aktivne legitimacije za pokretanjem ove parnice. Oni pretenduju da se utvrdi da po osnovu nasleđa iza smrti svog oca pokojnog A. S.3, imaju pravo svojine na nepokretnostima, bliže opisanih u izreci presude.

Tužiocima pretenduje da se utvrdi da oni po osnovu nasleđa iza smrti njihovog oca pokojnog A. S.3, imaju pravo svojine na nepokretnostima, bliže opisanih u izreci presude. Svoju aktivnu legitimaciju za pokretanje ove parnice dokazuju smrtnicom br. 200-518 od 10.12.2012. godine, i na osnovu uverenja rođenih, sud je utvrdio da su tužiocima njegova deca.

Svoju tužbu zasnivaju na tome da je njihov otac bio korisnik predmetne nepokretnosti do izvršenog poslednjeg aerofotogrametrijskog snimanja i da se nakon ovoga ova nepokretnost vodi na ime tužene, odnosno kao društvena svojina, bez ikakvog pravnog osnova.

Na osnovu posedovnog lista br. 45, KZ P., od 02.12.1994 godine, kat parcela br. 806 koja se nalazi na mestu zvanom ... u površini od 16,33 m², a kat. parcela br. 807 je površine 870 m², obe parcele vode se na ime A. A. S.. Ovakvo stanje je i prema uverenju o pravima na nepokretnu imovinu katastarske kancelarije br. 7068/12 od 26.11.2012. godine.

Iz izjave veštaka konstatovano je da se kat. parcele br. 807 vodi na ime A. (A.) S., po posed. listu br. 45 KZ P., čiji je korisnik A. (A.) S.1, sa severne strane graniči se sa kat. parcelom br. 9/1, koja se vodi kao „društvena svojina“. Gore imenovani na severnoj strani kat. parcele br. 807 je proširio granicu i to na štetu kat. parcele br. 9/1 u površini od 636 m² u merama i granicama koje su date na skici. Razlika u površini sporne površine u iznosu od 636 m² i one od 525 m² koja se tužbom traži došao je na osnovu detaljnog merenja sporne površine, a svoj nalaz zasniva na površini koju faktički drži tužilačka strana i koja je ograđena sa železnim stubovima i žicom.

Prema izjavi svedoka R. S. utvrđuje se da svedok zna mesto gde se nalazi sporna parcela, jer poseduje parcelu ispod nje, a njegova parcela zove se ... Od kada zna za sebe ovu parcelu je koristio otac tužioca A., koji je sejao pšenicu ili kukuruz. Iznad livade po pričanju starih ljudi bila je košara, a i danas postoje ostaci kamenja, a iznad kamenja nezna čije je to mesto. Za livadu zna da su je tužiocima uvek koristili i da je koristio njihov pok. otac.

Svedok – D. Š. na glavnoj raspravi je naveo: da se čitavog života bavio stočarstvom i čuvao stoku i da su parcelu oduvek držali – otac S., a sada drže njegova deca. Deo iznad njive koji se nakad obrađivao, a sada je to livada jeste utrina, gde je napasao stoku, a iznad njive nalazi se pojas šume koju je držao Sait, a sada mu drže deca. Do sada im niko nije rekao da je to tuđe i da oni prisvajaju. Na tom delu postojala je neka zidina bez krova koju je držao S..

Iz izjava saslušanih svedoka sud nije mogao da utvrdi pravo svojine na predmetnim nepokretnostima i njihovim izjavama nije data puna vera, jer njihova kazivanja ne daju sudu relevantne podatke iz kojih bi se mogao izvesti zaključak o postojanju činjenica odlučnih za ocenu osnovanosti tvrdnje tužilaca. Eventualno bi se po njihovim izjavama, moglo poverovati da su predmetne nepokretnosti bile u državini pok. oca tužilaca, ali ne i njihovo pravo svojine, što bi možda bilo od uticaja na njihovo dokazivanje o sticanju pravo svojine po nekom drugom osnovu (održaj) uz ispunjavanje ostalih zakonskih uslova.

Dakle, tužiocima nisu pružili nijedan verodostojan dokaz o pravu svojine, na osnovu kojeg bi mogli da pretenduju na svoje pravo kao isključivi vlasnici po osnovu nasleđa, (ugovor, rešenje suda ili upravnog organa, posedovni list, tapija i sl.), odnosno da imaju pravo svojine koje izvode

iz prava svog prethodnika. Svaka stranka je dužna da iznese činjenice i predloži dokaze na kojima zasniva svoj zahtev ili kojim pobija navode i dokaze protivnika u smislu čl. 319 st.1. ZPP. Tužilačka strana se poziva na činjenicu da je to njihova imovina, a za te svoje tvrdnje nije pružila nikakav materijalni dokaz, pa prema tome ovakve tvrdnje se smatraju nedokazanim.

Sporno zemljište je u katastarskoj evidenciji upisano kao društvena svojina. Tužilačka strana tvrdi da je isto upisano prilikom aerosnimanja bez ikakvog pravnog osnova. U tom pravcu ona ne pruža nikakve materijalne dokaze da bi se moglo utvrditi da li postoji neki zakonski osnov prelaska zemljišta pa da se sada vodi kao seosko dobro, a u krajnjem slučaju zavisi i to da li sada tužioci mogu steći pravo svojine po osnovu nasleđa. Pravo dokazivanja pada na tužioce, oni su ti koji treba da ponude dokaze sudu jer oni ukazuju na činjenicu da je to bila svojina njihovog oca. Tužilačka strana svoje prava zasniva na posedovnoj prijavi gde stoji da je veća površina od one koja se kasnije javlja, ovako nešto sud ne može da prihvati jer je notorna činjenica da se stanje popisnog katastra iz 1952. godine sa stanjem premernog katastra urađenog docnije ne slaže. Logično je zaključiti zašto bi tužioci na svoju štetu smanjili površinu svoju katastarske parcele.

Ako se prihvati kao tačna tvrdnja tužilaca da je prilikom aerosnimanja došlo do pogrešnog upisa onda su oni imali pravo da prema tada važećem zakonu o premeru i katastru član 55 daju svoje prigovore u roku od 8 dana od dana kada su im ti podaci bili saopšteni. Ovi podaci se daju na javni uvid. Ako se ne uvaži prigovor nadležna komisija je bila dužna da izda rešenje o odbijanju prigovora, na koje se kasnije imalo pravo na žalbu. Tužilačka strana nije podnela dokaz o tome da li je koristila ova pravna sredstva u upravnom postupku. Ona je samo priložila potvrdu pošte o primljenoj preporuci adresiranu na ime Pokrajinska geodetska uprava, što nije dovoljan dokaz, jer prethodnik tužilaca je možda uložio neki prigovor ali se nezna sadržina istog, kao i odluka po njemu koja je usledila u daljem upravnom postupku. Takođe je prema gore pomenutom zakonu sopstvenik ili lice koje ostvaruje pravo raspolaganja i drugi držalac zemljišta na području na kome se vrši snimanje bilo dužno da radi osiguranja tačnosti premera, u roku koji odredi opštinski geodetski organ o svom trošku obeleži vidljivim i trajnim belegama granice zemljišta i objekata koji se nalaze na njima.

Ovde treba imati u vidu da se sporna nepokretnost mogla upisati i kao društvena svojina kao nepokretnost bez titulara, a da o ovome nije podnet nikakav dokaz da je pravo svojine upisano kao društveno u skladu sa odredbama Zakona o uknjiženju nepokretnosti u društvenoj svojini.

Čak i pod pretpostavkom da je bilo tako, pravo svojine se ne može steći nad društvenom svojinom u smislu čl. 29. Zakona o osnovnim svojinsko pravnim odnosima, na koje se odredbe poziva punomoćnik tužilaca, jer su ove zakonske odredbe isključivale sticanje prava svojine na sredstvima u društvenoj svojini. Brisanjem čl. 29. koje je izvršeno Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o osnovama svojinskopravnih odnosa iz 1996. godine nije izvršena konvalidacija i osnaženje ranijeg državninskog stanja i uspostavljanje prava svojine po osnovu održaja na sredstvima i stvarima koje su bile u društvenoj svojini jer ovaj Zakon u prelaznim i završnim odredbama ne sadrži pravilo o retroaktivnoj primeni zakona, pa se zato zakonski rokovi za održaj mogu računati samo za ubuduće, od momenta stupanja na snagu Zakona o osnovama svojinskopravnih odnosa (03.08.1996. godine). Iako je ova izmena zakona doneta nakon 1998.

godine, ona se po shvatanju ovog suda može primeniti jer nije diskriminatorne prirode i ista je primenljiva u smislu čl. 1. 2. Uredbe UNMIK-a o zakonu koji je u primeni na Kosovu.

Sa gore iznetog odlučeno je kao u izreci ove presude.

Tužena strana kao strana koja je uspela u ovoj parnici nije tražila troškove postupka, stoga je odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

OSNOVNI SUD U PRIZRENU, dana 10. juna 2013. godine
P. br. 815/09

S u d i j a
Raman Aslani, s. r.

POUKA O PRAVNOM LEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana prijema otpravka, a preko ovog suda Apelacionom sudu u Prištini.